

نقاط اوج آن‌هایی هستند که زنده‌بودن و پای کار بودن و با اراده و عزم بودن یک ملت را و بصیرت یک ملت را در این مواقع حساس نشان می‌دهند؛ نوزدهم دی این جوری بود. نقطه اوج را باید زنده نگه داشت، چون هم به آیندگان روحیه می‌دهد، هم مایه افتخار و عزت ملی است. (۱۳۹۹/۱۰/۱۹)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

پیش قیامی در حد انقلاب!

امروز ۴۳ سال از قیام خونین مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ می‌گذرد؛ تجمع و راهپیمایی مردم و طلاب شهر قم در اعتراض به انتشار مقاله توهین‌آمیز «ایران و استعمار سرخ و سیاه» در روزنامه اطلاعات که در بخشی از آن مطالبی علیه امام خمینی بیان شده بود. مقاله مذکور به مناسبت روز کشف حجاب و نزدیکی سالگرد انقلاب به اصطلاح سفید شاه در ۱۷ دی ۱۳۵۶ به چاپ رسید. نام نویسنده احمد رشیدی مطلق بود که آن را مستعار دانسته‌اند. به گفته «آنتونی پارسونز»، سفیر وقت انگلیس در ایران، با توجه به سلسله مراتب تصمیم‌گیری در حکومت پهلوی، تصمیم به نگارش و انتشار این مقاله از طرف شخص محمدرضا پهلوی یا ساواک (سازمان اطلاعات و امنیت کشور) یا هیئت دولت بوده است. در این مقاله که زمینه اصلی قیام بود، امام خمینی عامل ارتجاع (پسرفت) و مسئول خون‌های ریخته شده در واقعه پانزده خرداد شمرده شد. هدف از انتشار این مقاله تخریب چهره امام خمینی بود. رژیم هیچ‌وقت فکر نمی‌کرد که این قیام سلسله‌جنبان قیام‌ها و اعتراضات دومینو واری باشد که در انتها طومار سلطنت پهلوی را به هم بیچد.

این قیام آثار و پیامدهایی داشت که مرور آن‌ها برای نسل جدید که در معرض جنگ روایت‌ها و جنگ تغییر ادراک‌ها و تحریف باورها قرار گرفته است، واجد درس‌ها و نکات عبرت‌آموز است: ۱- سرعت بخشیدن به روند انقلاب اسلامی؛ به‌طور کلی این قیام به چند دلیل در سرعت بخشیدن به روند انقلاب اسلامی تأثیر شگرف و عظیمی داشت: یکی اینکه سکوت را در هم شکست؛ دوم، باعث بسیج مردم شد؛ سوم، جرئت و شجاعت مبارزه علنی را دوچندان کرد و چهارم اینکه تسلسل قیام‌ها را ایجاد کرد. ۲- جهت دادن به هویت اصلی انقلاب اسلامی؛ قیام ۱۹ دی بر همگان آشکار ساخت که هویت نهضت و قیام، «اسلامی» است. ۱۹ دی ۵۶ ظرفی است برای ظهور و بروز اعتقاد و باورهای اسلامی مردم. مردم در این واقعه نشان دادند پیوند ارزشی و اعتقادی مردم و ولایت ناگسستنی است.

وحشت رژیم از انقلاب رو به گسترش اسلامی، آشکار شدن دروغین بودن شعارهای حقوق بشر کارتر و فضای باز سیاسی رژیم که در آن مقطع زیاد بر آن مانور داده می‌شد، بسط نفوذ و محبوبیت امام خمینی، شکست متحجرین و مروجان نظریه جدایی دین از سیاست، مردمی و فراگیر شدن نهضت اسلامی، آشکار ساختن ماهیت ضد مردمی رژیم پهلوی، سازمان‌دهی نیروهای انقلابی از دیگر آثار مبارک این قیام بود که پیروزی مردم را در

۱۳۵۷ تضمین و قطعی کرد. (نویسنده: فتح‌الله پریشان)

▼ گزارش روز

از خاطره‌گویی تا خاطره‌سازی!

«حسین مرعشی» دبیرکل فعلی حزب کارگزاران سازندگی و رئیس دفتر مرحوم هاشمی رفسنجانی در دولت ششم در گفتگوی مفصلی با پایگاه خبری جماران (۱۸ دی ۱۴۰۰)، مطرح کرده است: «سردار سلیمانی در سال‌های آخر به آنچه آقای هاشمی تحلیل می‌کرد، خوش‌بین نبود. به نظر من نه آقای سلیمانی در ماه‌ها و سال‌های آخر خیلی تحلیل‌ها و مواضع آقای هاشمی را قبول داشت و نه آقای هاشمی همه آنچه توسط سردار سلیمانی انجام می‌شد را قبول داشت. آقای سلیمانی در آخرین حرفی که از ایشان شنیدم گفت که آقای هاشمی چون مدتی است که سیستم اطلاعاتی کشور، اطلاعات دقیق را به ایشان نمی‌دهد و دسترسی به اطلاعاتش ضعیف شده، تحلیل‌هایش از واقعیت فاصله گرفته است. این برداشت آقای سلیمانی نسبت به آقای هاشمی در سال‌های آخر بود».

گزاره‌های خبری: «محسن هاشمی» فرزند ارشد مرحوم هاشمی در سه سال متوالی در آستانه سالگرد رحلت پدر، بعد از شهادت سردار حاج قاسم سلیمانی، موضوعاتی را نقل می‌کند که جدای از اتقان و اعتبار منابع و مستندات آن، با گفته‌های طیف طرفدار مرحوم هاشمی نیز در تناقض آشکار است؛ او در ۱۶ دی ۱۴۰۰ اعلام کرد: «سردار سلیمانی بعد از رحلت آیت‌الله هاشمی گفت که شاید بابرکت‌ترین عمر را آقای هاشمی داشت و در همه موضوعات انقلاب نقش داشت». در ۱۲ دی ۱۳۹۹ ابراز داشت: «سردار سلیمانی در تشییع پیکر آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، گفتند، آقای هاشمی همان‌طوری که از اول بود تا آخر بود». در ۱۵ دی ۱۳۹۸ نیز گفته بود: «آیت‌الله هاشمی رفسنجانی نسبت به صحت و دقت گزارشاتی که به‌وسیله سردار سلیمانی به ایشان ارائه می‌شد، اطمینانی مضاعف داشتند». هرچند محسن هاشمی در مواضع خود تلاش کرده از شهید سلیمانی یک سرباز پارکاب برای مرحوم هاشمی رفسنجانی و یا یاری همراه و هم‌موضع با آن بسازد ولی واقعیت چیز دیگری است. یک نمونه آشکار از نگاه متفاوت شهید سلیمانی با مرحوم هاشمی رفسنجانی، حوادث سوریه و نوع بازیگری ایران در آن بود؛ فائزه هاشمی، دختر مرحوم هاشمی رفسنجانی در این رابطه در برنامه زنده اینستاگرامی در ۱۸ دی‌ماه ۱۳۹۹ مطرح می‌کند: «آقای هاشمی با حضور ایران در سوریه مخالف بود. آقای سلیمانی وقتی می‌خواستند به سوریه بروند آمدند با بابا مشورت کردند و بابا گفت که نرو». حسین مرعشی به مناسبت فرارسیدن پنجمین سالگرد فوت آقای هاشمی رفسنجانی در گفتگوی دیروز خود با جماران نیز گفت: «اگر بگوییم که آقای هاشمی تغییر نکرد، حرف درستی زده‌ایم. هرچند خود ایشان می‌گفت من تغییری نکرده‌ام».

نکته پایانی: وصیت‌نامه حاج قاسم از جنس خاطره و تفسیر نیست، بلکه معیار و شاخصی است برای گذشتگانی که رفته‌اند و دیگران به خاطره‌گویی و برخی به خاطره‌سازی آن‌ها مشغول‌اند و آیندگانی که قرار است مکتب حاج قاسم را چراغ راه خویش قرار دهند. فرازهای آخر وصیت‌نامه شهید سردار سلیمانی، سخنی کوتاه از یک سرباز ۴۰ ساله در میدان به علمای عظیم‌الشأن است: «من با عقل ناقص خود می‌دیدم برخی خناسان سعی داشتند و دارند که مراجع و علما مؤثر در جامعه را با سخنان خود و حالت حق‌به‌جانبی به سکوت و ملاحظه بکشانند. حق واضح است؛ جمهوری اسلامی و ارزش‌ها و ولایت‌فقیه میراث امام خمینی (ره) هستند و می‌بایست مورد حمایت جدی قرار گیرند. من حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای را خیلی مظلوم و تنها می‌بینم. او نیازمند همراهی و کمک شماست و شما حضرات معظم با بیانتان و دیدارهایتان و حمایت‌هایتان با ایشان می‌بایست جامعه را جهت دهید. اگر این انقلاب آسیب دید، حتی زمان شاه ملعون هم نخواهد بود، بلکه سعی استکبار بر الحادگری محض و انحراف عمیق غیرقابل‌برگشت خواهد بود». (نویسنده: حسین عباسیان)

یارگیری به سبک حاج قاسم

فرمانده سابق نیروهای ایران در سوریه در مراسم رونمایی از کتاب «۳ وزیر دفاع شهید» اظهار داشت: «سردار سلیمانی امیری بود که از صف دشمن یارگیری می‌کرد؛ یعنی با آن‌ها ارتباط می‌گرفت و کار را پیش می‌برد. او با قطر ارتباط داشت و از ارتباطش با ترکیه در کم کردن دشمنی این کشور با سوریه کمک می‌گرفت». سردار سیدجواد غفاری گفت: «سردار سلیمانی برای اداره بحران از پوتین بهره می‌گرفت. ایشان ۲ ساعت با پوتین جلسه گذاشت تا او را برای حضور در جبهه سوریه قانع کند. او علاوه بر بهره‌گیری از فرماندهان و نیروهای خودی، از میان فرماندهان آن کشور نیز کادرسازی می‌کرد و از این موضوع مهم غافل نبود». وی افزود: «سردار سلیمانی تمام تلاش خود را به کار می‌برد تا جبهه مقاومت در دستیابی به تسلیحات به خودکفایی برسد و امروز نتایج آن تلاش‌ها را در رسیدن یمنی‌ها به پیشرفت و خودکفایی در زمینه ساخت موشک و پهپاد مشاهده می‌کنیم». وی ادامه داد: «سردار سلیمانی در اداره بحران‌ها با همه طوایف اهل سنت، مسیحی و علوی همکاری داشت و تنها به طایفه خود اکتفا نمی‌کرد. در اداره بحران‌ها هم‌پیمانی ایجاد می‌کرد و اعتقاد داشت کشوری موفق است که در اداره بحران‌ها مابقی کشورها را به همراهی با خود وادارد. سردار سلیمانی نهضت‌ها را در بحران‌ها به‌کارگیری می‌کرد؛ اما ارتباط با مردم را بر اساس اعتماد ایجاد می‌کرد. رفتارها، تاکتیک‌ها و نوع برخوردش در سوریه موجب جلب اعتماد مردم شده بود».

ارز سر خم کرد!

روز گذشته روند نزولی قیمت ارز ادامه یافت و دلار بازار آزاد به ۲۸۴۰۰ تومان کاهش یافت که رکوردی بی‌سابقه در چند ماه اخیر است. دلار از هفته گذشته در مدار نزولی قرار گرفته است و ابتدا از کانال ۳۰ هزار تومان و در اواخر هفته گذشته از کانال ۲۹ هزار تومان پایین‌تر آمد. بر اساس آخرین قیمت‌ها، نرخ دلار در بازار آزاد در روز گذشته تا ۲۸۴۰۰ تومان نیز کاهش یافت. قیمت دلار در سامانه سنا که نشان‌دهنده قیمت دلار صرافی‌هاست به ۲۶۸۹۰ و قیمت دلار در بازار متشکل ارزی به ۲۵۸۲۰ تومان کاهش یافت. همچنین دلار در سامانه نیما نیز ۲۴۹۰۰ تومان شد. فضای خبری حاکم بر بازار ارز نسبتاً مثبت است و اظهارات مسئولین دولتی و برخی نمایندگان مجلس طی روزهای اخیر مبنی بر افزایش درآمدهای نفتی و آزاد شدن بخشی از منابع بلوکه شده ایران و اظهارات مدیرعامل شرکت ملی نفت درباره دسترسی به درآمدهای نفتی از جمله خبرهای خوش ارزی در روزها و هفته‌های گذشته بوده است که این روزها آثار عینی آن را در بازار ارز می‌توان مشاهده کرد.

وقتی تحریم‌ها رنگ می‌بازد؛ کسب رتبه اول در تولید ناخالص ملی

صندوق بین‌المللی پول اخیراً در گزارشی میزان تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۲۱ را ۱۰۸ هزار میلیارد دلار اعلام کرده است که نسبت به کشورهای منطقه در جایگاه نخست قرار دارد و عربستان و ترکیه در رتبه‌های دوم و سوم قرار گرفته‌اند. همچنین به گزارش مرکز آمار اتحادیه اروپا، صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ماه اکتبر، به بالای ۱۰۳ میلیون یورو رسیده که بالاترین رقم از پایان سال ۲۰۱۸ تاکنون است. بر اساس این گزارش صادرات ایران در ۱۰ ماه ابتدایی امسال ۲۲ درصد نسبت به سال گذشته بیشتر شده است. مسئول پروژه ایران در گروه آمریکایی بحران در ادامه با اشاره به اینکه تلاش برای مسدودسازی مسیرهای جدید جهت اثرگذار ماندن تحریم موفق نخواهد شد، گفت: «ولی باز هم اگر بخواهیم خیلی واقع‌بین باشیم، واقعیت این است که این کار نهایتاً ۱۰ تا ۲۰ درصد فشار اضافی بر اقتصاد ایران ایجاد بکند و بازگرداندن مکانیسم ماشه و تحریم‌های اتحادیه اروپا هم فرض کنید ۱۰ تا ۲۰ درصد دیگر فشار ایجاد کند». تحریم‌های یک‌جانبه علیه ایران بسیاری از دیگر کشورها و حتی متحدان آمریکا را هم دچار مشکل کرده است. یون کانگ هوبن سفیر کره جنوبی در تهران اخیراً طی مصاحبه‌ای به همین مسئله اشاره کرده است.

◀ **تورم امروز جامعه، محصول چه اقداماتی است؟** / «غلامرضا مصباحی مقدم» کارشناس اقتصادی و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام علت وضع تورمی امروز کشور را در عملکرد ضعیف اقتصادی دولت روحانی و خلق بی‌رویه پول در ماه‌های آخر دولت وی می‌داند. وی در گفتگو با نود اقتصادی گفته است: «از بهمن پارسال تا پایان دولت دوازدهم، مجموعاً آقای روحانی ۱۳۵ هزار میلیارد تومان از بانک مرکزی استقراض کرده است. با ضریب فزاینده ۸ می‌توان گفت دولت روحانی فقط در شش ماه هزار هزار میلیارد تومان پول چاپ کرد».

◀ **عضو پارلمان اروپا: مبارزات سردار سلیمانی فراموش نمی‌شود!** نماینده ایرلندی پارلمان اروپا در واکنش به اینفوگرافی مرکز دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه درباره شهید سپهبد سلیمانی، در توییته نوشت: «به یاد سپهبد سلیمانی و ابومهدی المهندس که دو سال پیش در چنین روزی توسط آمریکا به‌طور غیرقانونی ترور شدند. مبارزات قهرمانانه آن‌ها علیه تروریسم هرگز فراموش نخواهد شد. میراث آن‌ها پیروز خواهد شد».

◀ **سخنرانی رهبر انقلاب به مناسبت سالروز قیام ۱۹ دی** / به مناسبت سالروز قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶، سخنرانی رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با مردم قم، ساعت ۱۰:۳۰ امروز از شبکه‌های تلویزیونی یک و خبر و رادیو ایران، به‌صورت زنده و مستقیم پخش خواهد شد.

◀ **نقش حاج قاسم در افزایش توانمندی نظامی فلسطین** / «طلال ناجی» دبیرکل جبهه مردمی برای آزادی فلسطین گفت: «امروز ملت فلسطین تجربه و توانایی و قابلیت کار در زمینه خودکفایی در نوار غزه را دارند، اما این اعتبار و توانمندی مرهون سردار سلیمانی و جمهوری اسلامی ایران است. حاج قاسم برد موشک‌های ما را از ۲ کیلومتر به ۲۵۰ کیلومتر رساند».

◀ **حمایت ظریف از تیم مذاکره‌کننده ایران** / «محمدجواد ظریف» وزیر امور خارجه سابق ایران، در توییته نوشت: «تلاش‌های تیم ایران برای حصول اطمینان از اجرای کامل برجام - که منطقی‌اً باید توسط طرف خارج‌شده آغاز شود- سزاوار حمایت کامل ماست. بازگرداندن برجام یک موفقیت جهانی - به نفع ایران و جهان- و پیروزی عقل و دیپلماسی بر تحمیل و ذهنیت همه‌چیز برای یک طرف است».

◀ **دشمن درونی!** / دشمن درونی خصلت‌های بدی است که ممکن است ما در خودمان داشته باشیم. تنبلی، نشاط کار نداشتن، ناامیدی، خودخواهی‌های افراطی، بدبین بودن به دیگران، بدبین بودن به آینده، نداشتن اعتماد به خود- نه به شخص خود و نه به ملت خود- این‌ها بیماری است. اگر این دشمن‌های درونی در ما وجود داشته باشد، کار ما مشکل می‌شود. همیشه دشمنان بیرونی ملت ایران سعی کرده‌اند این میکروب‌ها را در درون جامعه‌ی ایرانی رسوخ دهند: «شما نمی‌توانید»، «شما قادر نیستید»، «آینده‌تان تاریک است»، «فقتان تیره است»، «بیچاره شدید»، «پدرتان درآمد».